

SAMRÅDSHANDLING

EKDUNGEN, SKURU

NACKA KOMMUN
GESTALTNINGSPROGRAM
SEPTEMBER 2005

REFLEX

Reflex Arkitekter AB
Renstiernas gata 12
116 28 Stockholm
tel 08-702 64 00
fax 08-702 64 99
www.reflexark.se

2005-09-27

Flygfoto över Ekdungen med bildnummer.

Illustrationsplan.

Bakgrund

Ekdungen är en speciell plats med värdefull naturmiljö. Området kan delas in i två delar. Den östra delen består av ett berg väl synligt från det omgivande landskapet. Det omfattas av riksintresse för kust och skärgård. Västerut ligger en lägre plan del som vetter mot Skuru idrottsplats och omgivande villasamhälle. Mitt i ligger Villa Ekdungen.

Delar av området är tänkt att bebyggas med friliggande villor och parhus. Stor kraft ägnats åt att studera ny vägdragnings, placering och utformning av ny bebyggelse. För att värna önskade kvaliteter, områdets karaktär och

allmänna intressen upprättas i samband med detaljplan ett gestaltungsprogram. Gestaltungsprogrammet ger råd till olika framtida aktörer såsom bygglöshandläggare, byggherrar och fastighetsägare.

Västra delen från Skuru idrottsplats (1)

Villa Ekdungen (2)

Östra delen. Vy mot tänkt tillfartsväg (3)

Östra delen. Vy mot Skurusundet (4)

Mål

Ny bebyggelse ska inte dominera över naturvärdena eller befintlig bebyggelse på platsen. Därför ska den anpassas till områdets topografi och förutsättningar genom placering och utformning.

Riksintresset på den östra delen ska beaktas genom att ny bebyggelse inordnas i skala och i befintlig struktur samt genom att karaktären på befintlig natur tillvaratas.

Ny bebyggelse

Västra delen

Den västra delen har mer plan mark och lämpar sig för tätare bebyggelse med anlagda trädgårdar. För att inte ge ett splittrat intryck ska området ges en sammanhållen karaktär. Gaturummet med Villa Ekdungen i fonden blir den ihopsamlade komponenten i området.

Östra delen

Den östra delen är mer kuperad och svårbebyggd. En något större variation i utformning och placering tillåts. Området ska ha karaktären av fritt placerade hus på naturmark.

Fotomontage från Skurusundet. Östra delen.

Fotomontage. Västra delen.

Placering

Västra delen

Bebyggelsen på den västra delen är relativt tät. För att området ska upplevas sammanhållet ska husens placering underordna sig en övergripande struktur. Ett ordnat gaturum eftersträvas. Förgårdsmark ska finnas mellan husen och gatan.

Östra delen

Det är viktigt att den nya byggnadsstrukturen på den östra delen upplevs som luftig. Det kan uppnås genom att inte placera byggnaderna för nära gatan, så långt det är möjligt med hänsyn till topografi och tomtstorlek med mera. En skärm

av växtlighet eller naturmark mellan gata och hus kan bidra till luftigheten.

Vissa delar av området är utsatt för trafikbuller. Där det är möjligt ska byggnadens placering bidra till att minska bullernivåerna.

Referensbild: Kalvholmen, Finland,
(arkitekt: Apolis)

Referensbild: Mörttä, Värmdö

Referensbild: Silverdal, Sollentuna (BAU)

Referensbild: Kullön, Vaxholm (Bengt Bilén)

Utformning av mark, natur och inhägnader

Vissa delar av området är utsatt för trafikbuller. I de fall bullerskyddande anordningar behövs ska de utformas i samklang med platsen. Plank ska utformas i enlighet med tomtens huvudbyggnad.

Västra delen

Vid tätare bebyggelse kan det finnas behov av insynsskydd. I sammanhanget med omkringliggande villabebyggelse bör bebyggelsen inte uppfattas som för avvisande vilket kan bli fallet med för höga och täta inhägnader. Plank ska finnas mot parkering och idrottsplats. I första

hand bör häckar, buskar och annan växtlighet användas. I de fall det finns behov av plank ska utformningen samordnas för hela området. Mot gatan får inte plank förekomma.

Östra delen

Till husen kan det gärna byggas terrasser och trädäck. Det viktiga är att de är terränganpassade utan att ge upphov till stora socklar, kraftiga uppschaktade branter eller höga stödmurar. Detta gäller även andra trädgårdsanläggningar som gräsmatta, rabatter med mera. Som tumregel kan sägas att stödmurar etc inte ska vara högre än en meter.

På platsen finns många värdefulla träd. Anpassning av byggnader och markanlägg-

Referensbild: Silverdal, Sollentuna (Nyréns)

Referensbild: Otol, Spanien (RCR)

Referensbild: Mörttä, Värmdö (Wingårdhs)

Referensbild: Södra Ängby (Edvin Engström)

ningar ska i möjligaste mån göras till befintliga träd. Hänsyn ska tas till vegetation under byggtiden.

Intrycket ska vara att naturen kommer fram i mellanrummen mellan husen. Staket, plank eller murar får därför inte sättas upp mellan fastigheterna. Däremot kan häckar, buskar eller andra planteringar användas som avgränsning. Där det finns behov, på grund fallrisk, barnsäkerhet eller dylikt, kan nätstängsel användas.

Utformning av byggnader

Västra delen

Området är plant och lämpligt för tätare bebyggelse med få hustyper. Bebyggelsen anpassas till omgivande villor vad gäller skala och växelspel mellan byggnad och växtlighet. Bebyggelsen ska vara parhus.

Gestaltningssidén är att gaturummet och bebyggelsen blir enande. Mot gatan ska det finnas variation i skala, byggnadsdelar, grönska och hårdgjord yta. Entréerna ska veta eller vara synliga från gatan. Öppna carportar mot gatan bör undvikas.

Utformningen av byggnaderna anknyter till Villa Ekdungen och till den östra delens bebyggelse. Det innebär uppbrutna volymer med låg takvinkel. Fasadmaterial ska vara trä målat i ljusa gråa eller ljusa gula kulörer. Takmaterial ska vara svart plåt.

Östra delen

Området är högt placerat och synligt från långt håll. Byggnaderna ska därför inte dominera över landskapet utan anpassas till terrängen genom placering och utformning. Bebyggelsen ska vara sammanhållen med ett gemensamt formspråk, fasad- och takmaterial. Byggnadskroppar och trädgårdsanläggningar ska vara indelade i uppbrutna volymer, med en indelning som ger en upplevelse av en eller maximalt två våningar per byggnadskropp. Fasaderna får gärna ha stora fönsterytor. Höga fönsterlösa socklar får inte förekomma. Förråd får inte vara öppna utan de ska ha fyra väggar. På carport ska ha minst hälften av väggytan vara täckt.

För att ytterligare hålla ned byggnadshöjderna ska taken ha låg vinkel och ingen inredd vind.

Grundregeln i val av fasadmaterial är träpanel eller puts i kombination med trä. Färgsättningen kan antingen vara naturfärgat trä eller målat i ljust grå eller i mättade slamfärger. Putsytors ska färgsättas i ljusa gråtoner. Takmaterial bör vara svarta eller grå takpannor eller svart, grå eller metallfärgad plåt.

Belysning på tomten ska vara nedtonad och vara mer som punktbelysning än ljussättning av stora ytor.

Gata och naturmark

Västra och östra delen

Gatan är allmän plats och dess miljö är viktig. Växtlighet, naturlig eller anpassad till platsen ska finnas mellan husen och mellan husen och gatan. Man ska uppleva en rytm av natur, hus och markanläggningar.

Östra delen

Berget på den östra delen av området ska vara tillgängligt för allmänheten. Åtgärder som kan ge intryck av privatisering av gaturummet eller den allmänna naturmarken får inte göras.